

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1984-1985

31 DECEMBER 1984

MEERJARENPLAN

ter bevordering van het wetenschappelijk potentieel
van België

A. — Inleiding

1. Wettelijke referenties

- Herstelwet van 31 juli 1984 — Afdeling 4 — Artikel 82 (*Belgisch Staatsblad* van 10 augustus 1984, blz. 11297).
- Begroting van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 1985 — Algemene toelichting (*Stuk* nr. 4 (1984-1985) van de Kamer van Volksvertegenwoordigers).

2. Retroacta

Artikel 82 van de herstelwet bepaalt dat het meerjarenplan ter bevordering van het wetenschappelijk potentieel van België door de Ministerraad zal worden goedgekeurd en vóór 31 december 1984 aan het Parlement ter goedkeuring zal worden voorgelegd.

Tevens bepaalt het dat dit plan zal worden opgesteld op basis van een oogmerk volgens hetwelk het totale bedrag van de kredieten die de Staat besteedt aan het onderzoek van alle categorieën en aan de wetenschappelijke activiteiten van openbaar dienstbetoon, zowel nationaal als internationaal, geleidelijk wordt opgetrokken om — vanaf 1989 — 2,8 % te bereiken van het totale bedrag van de Rijksbegroting, geen rekening houdend met de last van de Rijksschuld en de dotaties aan de Gemeenschappen en de Gewesten.

België geeft op dit ogenblik voor onderzoek de helft minder uit dan Nederland, 65 % van hetgeen Zwitserland eraan spendeert en 75 % van wat Zweden ervoor over heeft, om landen te nemen die in omvang vergelijkbaar zijn met het onze.

Om deze achterstand weg te werken is daarom in de herstelwet een specifieke budgettaire inspanning opgenomen.

Voor het begrotingsjaar 1985 is een krediet van 1 800,0 miljoen frank ingeschreven in het wetsontwerp houdende de begroting 1985 van de Diensten van de Eerste Minister — Titel II — Deel II — Sectie 33 (Sector « Wetenschapsbeleid en -programma ») — Hoofdstuk 01 (Diversen) — Artikel 01.10: « plan ter bevordering van het wetenschappelijk potentieel ».

Chambre des Représentants

SESSION 1984-1985

31 DÉCEMBRE 1984

PLAN PLURIANNUEL

d'expansion du potentiel scientifique
de la Belgique

A. — Préliminaires

1. Références légales

- Loi de redressement du 31 juillet 1984 — Section 4 — Article 82 (*Moniteur belge* du 10 août 1984, p. 11297).
- Budget des recettes et des dépenses pour l'année budgétaire 1985 — Exposé général (*doc.* n° 4 (1984-1985) de la Chambre des Représentants).

2. Rétroactes

L'article 82 de la loi de redressement prévoit que le plan pluriannuel du potentiel scientifique de la Belgique sera approuvé par le Conseil des Ministres et soumis à l'approbation du Parlement avant le 31 décembre 1984.

Il prévoit aussi que ce plan est établi en fonction d'un objectif selon lequel le montant total des crédits consacrés par l'Etat aux recherches de toutes catégories et aux activités scientifiques de service public, tant sur le plan national qu'international, est augmenté progressivement pour atteindre — à partir de 1989 — 2,8 % du montant total du budget de l'Etat, compte non tenu de la charge de la Dette publique et des dotations communautaires et régionales.

La Belgique dépense actuellement pour la recherche deux fois moins que les Pays-Bas, 65 % de ce que dépense la Suisse et 75 % de ce que dépense la Suède, pour prendre des pays dont la taille est comparable à la nôtre.

C'est en vue de résorber ce retard que la loi de redressement a prévu un effort budgétaire spécifique.

Pour l'exercice budgétaire 1985, un crédit de 1 800,0 millions de francs est inscrit au projet de loi contenant le budget 1985 des Services du Premier Ministre — Titre II — Partie II — Section 33 (Secteur « Politique et Programmation scientifiques ») — Chapitre 01 (Divers) — Article 01.10: « plan d'expansion du potentiel scientifique ».

B. — Krachthijnen van het expansieplan

1. Begrotingsongmerk tegen 1989

Het oogmerk vastgelegd bij artikel 82 van de herstelwet van 31 juli 1984 is de geleidelijke vermeerdering van de kredieten die de Staat besteedt aan het onderzoek van allerhande aard en aan de wetenschappelijke activiteiten van openbaar dienstbetoon, nationaal zowel als internationaal, ten einde — vanaf 1989 — tot 2,8 % te komen van het totale bedrag van de Rijksbegroting, zonder rekening te houden met de last van de Rijksschuld en de dotaties aan de gemeenschappen en de gewesten.

1.1. Referentiegrondslagen 1985.

— Rijksbegroting voor 1985 :

	In miljarden frank ⁽¹⁾
Totale Rijksuitgaven	1 889,2
Last van de Rijksschuld	380,5
Gemeenschaps- en Gewestdotaties ⁽²⁾	126,6

Rijksbegroting waarvan wordt uitgegaan in artikel 82 van de herstelwet 1 382,1

— Kredieten voor onderzoek-ontwikkeling (O & O) en voor wetenschappelijk openbaar dienstbetoon (O.D.) uit het begrotingsprogramma voor wetenschapsbeleid (B.P.W.B.) :

	In miljarden frank
« Rechtstreekse » financiering van het universitaire onderzoek ⁽³⁾ (25 % van de gewone kredieten van de universitaire instellingen)	6,6
Onrechtstreekse financiering van het universitaire onderzoek (N.F.W.O. en Geassocieerde fondsen)	3,0
Wetenschappelijke activiteiten ten behoeve van nijverheid of landbouw	10,1
Wetenschappelijke activiteiten niet gericht op de nijverheid of landbouw	5,9
Internationale technische en wetenschappelijke activiteiten	4,3

O & O- en O.D.-kredieten zonder expansieplan. 29,9

1.2. Groeihypothese.

Het meerjaren-expansieplan is berekend op basis van de volgende hypothesen :

- jaarlijkse aangroei met 3 % van de Rijksbegroting (zonder de Rijksschuld en de dotaties van de gemeenschappen en de gewesten);
- jaarlijkse aangroei met 4 % van de uitgaven voor O & O en O.D. zonder expansieplan;
- identieke aangroei van jaar tot jaar over de periode 1985-1989 van de uitgaven voor O & O en O.D. met expansieplan.

1.3. Kredieten van het expansieplan.

Gelet op de referentiegrondslagen voor 1985 (zie 1.1) en de groeihypothese voor de periode 1985-1989 (zie 1.2), kunnen de extra middelen ter intensivering van de onderzoekinspanningen in de domeinen waarin onze achterstand bijzonder merkbaar is, voorlopig als volgt worden geschat :

B. — Lignes de force du plan d'expansion

1. L'objectif budgétaire à l'horizon 1989

L'objectif fixé par l'article 82 de la loi de redressement du 31 juillet 1984 est l'accroissement progressif des crédits consacrés par l'Etat aux recherches de toutes catégories et aux activités scientifiques de service public, tant sur le plan national qu'international, pour atteindre — à partir de 1989 — 2,8 % du montant total du budget de l'Etat, compte non tenu de la charge de la dette publique et des dotations communautaires et régionales.

1.1. Les bases de référence 1985.

— Budget de l'Etat pour 1985 :

	En milliards de francs ⁽¹⁾
Total des dépenses de l'Etat	1 889,2
Charge de la dette publique	380,5
Dotations communautaires et régionales ⁽²⁾	126,6

Budget de l'Etat pris comme référence à l'article 82 de la loi de redressement 1 382,1

— Crédits de recherche-développement (R-D) et de service public scientifique (S.P.) du programme budgétaire de la politique scientifique (P.B.P.S.) :

	En milliards de francs
Financement « direct » de la recherche universitaire ⁽³⁾ (25 % des crédits ordinaires des institutions universitaires)	6,6
Financement indirect de la recherche universitaire (F.N.R.S. et Fonds associés)	3,0
Activités scientifiques à finalité industrielle ou agricole	10,1
Activités scientifiques à finalités autres qu'industrielle ou agricole	5,9
Activités scientifiques et techniques internationales	4,3

Crédits R-D et S.P. sans plan d'expansion ... 29,9

1.2. Les hypothèses de croissance.

Le plan pluriannuel d'expansion est calculé sur base des hypothèses suivantes :

- croissance annuelle de 3 % pour le budget de l'Etat (hors dette publique et hors dotations communautaires et régionales);
- croissance annuelle de 4 % pour les dépenses de R-D et de S.P. sans plan d'expansion;
- croissance uniforme d'année en année sur la période 1985-1989 des dépenses de R-D et de S.P. avec plan d'expansion.

1.3. Les crédits du plan d'expansion.

Compte tenu des références pour 1985 (voir point 1.1) et des hypothèses de croissance pour la période 1985-1989 (voir point 1.2), les moyens supplémentaires destinés à intensifier les efforts de recherche dans les domaines où notre retard est plus particulièrement sensible, peuvent être provisoirement estimés comme suit :

⁽¹⁾ Begroting van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 1985 — Algemene toelichting.

⁽²⁾ Zonder rekening te houden met de culturele dotaties die zijn opgenomen in de begroting van de Ministeries van Onderwijs.

⁽³⁾ Onderzoeken verbonden met de activiteit van de leerstoelen.

⁽¹⁾ Budget des recettes et dépenses pour l'année budgétaire 1985 — Exposé général.

⁽²⁾ Compte non tenu des dotations culturelles qui figurent aux budgets des Ministères de l'Education nationale.

⁽³⁾ Recherches liées à l'activité des chaires.

(In miljarden frank)

Vastleggingskredieten				
1985	1986	1987	1988	1989
1,8	3,2	4,8	6,6	8,6

In de volgende tabel wordt de berekeningswijze beschreven van de voor het expansieplan geraamde kredieten. Het spreekt vanzelf dat deze indicatieve bedragen elk jaar zullen moeten worden aangepast naargelang van de reële ontwikkeling van de Rijksbegroting en van het begrotingsprogramma voor Wetenschapsbeleid.

(En milliards de francs)

Crédits d'engagement				
1985	1986	1987	1988	1989
1,8	3,2	4,8	6,6	8,6

Le tableau suivant décrit le mode de calcul des crédits évalués pour le plan d'expansion. Il va de soi que ces montants indicatifs devront faire l'objet d'ajustements annuels en fonction de ce que sera l'évolution réelle du budget de l'Etat et du programme budgétaire de la Politique scientifique.

	1985	1986	1987	1988	1989
1) Rijksbegroting — zonder Rijksschuld en zonder dotaties aan de Gemeenschappen en Gewesten. — Budget de l'Etat — hors dette publique et hors dotations aux Communautés et aux Régions. In miljarden frank — En milliards de francs	1 382,1	1 423,6	1 466,3	1 510,3	1 555,6
2) Verhouding $\frac{\text{Kredieten voor O-O en O.D.}}{\text{Rijksbegroting}}$ — Ratio $\frac{\text{Crédits de R-D et S.P.}}{\text{Budget de l'Etat}}$ In % — En %	2,29	2,41	2,53	2,66	2,80
3) Kredieten voor O-O en O.D. met expansieplan (met identieke groei over de periode 1985-1989). — Crédits de R-D et S.P. avec plan d'expansion (avec croissance uniforme sur la période 1985-1989). In miljarden frank — En milliards de francs	31,7	34,3	37,1	40,2	43,6
4) Kredieten voor O-O en O.D. zonder expansieplan. — Crédits de R-D et de S.P. sans plan d'expansion. In miljarden frank — En milliards de francs	29,9	31,1	32,3	33,6	35,0
5) Expansieplan = (3) — (4) (vastleggingskredieten). — Plan d'expansion = (3) — (4) (crédits d'engagement). In miljarden frank — En milliards de francs	1,8	3,2	4,8	6,6	8,6

2. Programmering van de middelen vrijgemaakt door het plan

De ervaring wijst uit dat een dermate betekenisvolle toename van de middelen van bij het begin noch volledig, noch definitief kan worden toegewezen. Er moet derhalve worden gewerkt met een opeenvolging van fases die van jaar tot jaar van start gaan.

Bij wijze van aanduiding geeft onderstaande tabel — voor de periode 1985/1989 — een gesimuleerde uitsplitsing van het expansieplan per opeenvolgende fase die van jaar tot jaar van start gaat en waarbij het oorspronkelijk krediet van elke fase jaarlijks met + 4 % is geïndexeerd:

(In miljarden frank)

	Schijf 1985	Schijf 1986	Schijf 1987	Schijf 1988	Schijf 1989
	Tranche 1985	Tranche 1986	Tranche 1987	Tranche 1988	Tranche 1989
Fase 1. — Phase 1	1 800	1 872	1 947	2 025	2 106
Fase 2. — Phase 2	—	1 328	1 381	1 436	1 494
Fase 3. — Phase 3	—	—	1 472	1 531	1 592
Fase 4. — Phase 4	—	—	—	1 608	1 672
Fase 5. — Phase 5	—	—	—	—	1 736
Totaal expansieplan. —					
Totaux plan d'expansion	1 800	3 200	4 800	6 600	8 600

De voorstellen die volgen omvatten concrete acties voor fase 1 die in 1985 aanvangt. Deze fase zou de dringendste behoeften moeten lenigen. De voorstellen voor de tweede fase zouden samenvallen met een eerste verslag over het op gang brengen van het expansieplan. Op die manier zou men over een termijn van

2. La programmation des moyens libérés par le plan

L'expérience montre qu'une augmentation aussi significative des ressources ne peut être ni intégralement ni définitivement affectée dès le départ. Il faut donc procéder par une succession de phases démarrant d'année en année.

A titre indicatif, le tableau ci-après donne — sur la période 1985-1989 — une ventilation simulée du plan d'expansion par phases successives démarrant d'année en année, le crédit initial de chaque phase étant indexé à raison de + 4 % par an:

(En milliards de francs)

	Schijf 1985	Schijf 1986	Schijf 1987	Schijf 1988	Schijf 1989
	Tranche 1985	Tranche 1986	Tranche 1987	Tranche 1988	Tranche 1989
Fase 1. — Phase 1	1 800	1 872	1 947	2 025	2 106
Fase 2. — Phase 2	—	1 328	1 381	1 436	1 494
Fase 3. — Phase 3	—	—	1 472	1 531	1 592
Fase 4. — Phase 4	—	—	—	1 608	1 672
Fase 5. — Phase 5	—	—	—	—	1 736
Totaal expansieplan. —					
Totaux plan d'expansion	1 800	3 200	4 800	6 600	8 600

Les propositions qui suivent comportent des actions concrètes pour la phase 1 débutant en 1985. Cette phase devrait parer aux besoins les plus urgents. Les propositions pour la deuxième phase coïncideraient avec un premier rapport sur la mise en route du plan d'expansion. Ceci donnerait un délai d'environ un an pour

ongeveer een jaar beschikken om nieuwe acties voor te bereiden met het oog op de geleidelijke versterking van het inhaal- en expansiestreven.

C. — Doelstellingen en acties van de eerste fase van het plan

Alvorens nieuwe acties ten uitvoer te leggen is het van belang, in een eerste fase, de nationale overheidsinspanning ten gunste van het onderzoek opnieuw op « peil » te brengen in die sectoren waarin zich dringende behoeften doen gevoelen.

De eerste fase van het expansieplan is dan ook gericht op :

1. Het verstevigen van de doelmatigheid van het basisonderzoek in de universiteiten (523 miljoen frank) :

— door een bijzondere inspanning ten gunste van de opleiding van nieuwe onderzoekers;

— door een specifieke stimulering met het oog op de oprichting van onderzoekfondsen binnen de universiteiten om deze in staat te stellen tegemoet te komen aan prioritaire noden in het kader van hun onderzoekbeleid.

2. Het moderniseren of ontwikkelen van bepaalde functies van wetenschappelijk openbaar dienstbetoon zoals, bijvoorbeeld, de informatie inzake de octrooien, de verbetering van ons statistisch instrumentarium, het gebruik door de overheidsdiensten van de teledetectiegegevens via satelliet of de verbetering van de grondslagen van de wetenschaps- en beroepsvoorlichting (346 miljoen frank).

3. Het versterken van de overheidsfinanciering van het basisonderzoek ten behoeve van nijverheid en landbouw (131 miljoen frank).

4. Het ter hand stellen van middelen om aan de expansie van het technologiepotentieel van het land bij te dragen door initiatieven van de Gewesten op het stuk van het toegepast onderzoek in hun bevoegdheidsferen (800 miljoen frank).

1. Universitair onderzoek

Een gedeelte van de in het kader van het expansieplan vrijgemaakte middelen zal worden besteed aan het verstevigen van het universitair onderzoek door :

1.1. Een aanvullende financiering van het fonds voor geneeskundig wetenschappelijk onderzoek (F.G.W.O.)

In reël volume (constante franken), zijn de F.G.W.O.-toelagen sinds 10 jaar relatief stabiel gebleven. Ten hoogste kan worden aangenomen dat, in franken 1985, het voor 1985 voorgestelde krediet 23 miljoen frank lager ligt dan het krediet dat in 1980 werd verleend.

Bijgevolg wordt besloten het F.G.W.O. in 1985 een krediet van 23 miljoen frank toe te kennen om zijn achterstand in te halen.

Dit bedrag zal tijdens de duur van het expansieplan van jaar tot jaar met 4,0 % stijgen.

1.2. Een specifieke financiering van de onderzoekfondsen in de universitaire instellingen

Dit zal gebeuren onverminderd de bestaande kanalen voor de financiering van het universitair onderzoek (tegenwoordelingen door de Geassocieerde fondsen, I.W.O.N.L.-subsidies, onderling overlegde acties van de D.P.W.B., projecten op ministerieel initiatief, enz.).

In het raam van de eerste fase van het plan, zullen de volgende bedragen worden uitgekeerd :

	1985	1986	1987	1988	1989
In miljoenen frank ...	300	375	450	525	600

préparer de nouvelles propositions visant à amplifier graduellement l'effort de rattrapage et d'expansion.

C. — Les objectifs et les actions de la première phase du plan

Avant de mettre en œuvre de nouvelles actions, il importe, dans une première phase, de remettre à « niveau » l'effort public national en faveur de la recherche dans les secteurs où des besoins urgents se font sentir.

La première phase du plan d'expansion est ainsi destinée à :

1. Renforcer l'efficacité de la recherche de base dans les universités (523 millions) :

— par un effort particulier en faveur de la formation de nouveaux chercheurs;

— par une impulsion spécifique à la mise en place de fonds de recherche au sein des universités pour permettre à celles-ci de satisfaire des besoins prioritaires dans le cadre de leur politique de recherche.

2. Moderniser ou développer certaines fonctions de service public scientifique telles que, par exemple, l'information relative aux brevets, l'amélioration de notre outil statistique, l'utilisation par les services publics des données de la télédétection par satellite ou l'amélioration des bases de l'information scientifique et professionnelle (346 millions).

3. Renforcer le financement public de la recherche de base à finalité industrielle et agricole (131 millions).

4. Fournir des ressources pour contribuer à l'expansion du potentiel technologique du pays par des initiatives des Régions en matière de recherche appliquée dans leurs domaines de compétence (800 millions).

1. La recherche universitaire

Une partie des moyens dégagés dans le cadre du plan d'expansion sera consacrée au renforcement de la recherche universitaire par :

1.1. Un financement complémentaire du fonds de la recherche scientifique médicale (F.R.S.M.)

En volume réel (francs constants), les allocations au F.R.S.M. ont connu une relative stabilité depuis 10 ans. Tout au plus peut-on considérer que, en francs 1985, le crédit proposé pour 1985 est inférieur de 23 millions de francs au crédit accordé pour 1980.

Dès lors, il est décidé d'allouer au F.R.S.M. en 1985 un crédit de 23 millions de francs pour rattraper ce retard.

Ce montant sera affecté d'un taux de croissance de 4,0 % d'année en année pendant la durée du plan d'expansion.

1.2. Un financement spécifique des fonds de recherche dans les institutions universitaires

Ceci se fera sans préjudice des voies existantes pour le financement de la recherche universitaire (interventions des Fonds associés, subsides I.R.S.I.A., actions concertées des S.P.P.S., projets d'initiative ministérielle, etc.).

Dans le cadre de la première phase du plan, les montants suivants seront octroyés :

	1985	1986	1987	1988	1989
En millions de francs ...	300	375	450	525	600

Een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit zal de voorwaarden vaststellen voor de toekenning van deze middelen aan de universitaire instellingen.

1.3. Verhoging van de middelen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (N.F.W.O.)

Het doel en de opdrachten van het N.F.W.O. zijn bij voorrang de opleiding van onderzoekers. Om die reden worden de kredieten van het N.F.W.O. aangewend door de Gemeenschapsraden, hoewel ze opgenomen zijn in de begrotingen van Onderwijs (culturele kredieten).

Met het oog op een versterkte steunverlening aan de opleiding, is het van belang de reële behoeften ter zake te bepalen.

De kredieten van het N.F.W.O. hebben sinds 1980 een zekere achterstand opgelopen. In het kader van het expansieplan wordt beslist in 1985 een speciale dotatie van 200 miljoen frank aan het N.F.W.O. toe te kennen.

Deze speciale dotatie zal tijdens de duur van het plan jaarlijks met 4 % groeien.

Zij zal ertoe strekken de vernieuwing van het onderzoekspersoneel in de universitaire instellingen en in de wetenschappelijke Rijksinstellingen te vergemakkelijken. Zij sluit aan bij de aanbeveling van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid die een toename voorstaat van de kredieten voor de opleiding van een nieuwe generatie onderzoekers.

De aandacht wordt daarenboven gevestigd op de noodzaak dat het N.F.W.O. een grotere volgehouden belangstelling dient te besteden aan de beursaanvragen uitgaande van de wetenschappelijke Rijksinstellingen en voor een evenwichtige en periodiek vernieuwde vertegenwoordiging van deze inrichtingen in de bestuursorganen van het Fonds dient te zorgen.

2. Wetenschappelijke activiteiten van openbaar dienstbetoon

Vastgesteld wordt dat in het buitenland, met name in de buurlanden, meer dan in België, verscheidene nieuwe functies van wetenschappelijk en technisch openbaar dienstbetoon worden ontwikkeld en uitgebait.

Het betreft diensten die tegemoetkomen aan de eigen behoeften van de Staat en tevens een economische weerslag hebben doordat zij een rechtstreekse steun zijn voor de nationale industrieën in hun streven naar innovatie en doorbraak op de buitenlandse markten.

Het is van belang dergelijke nieuwe functies op te sporen en de nuttige maatregelen te treffen om die te ontwikkelen welke in België onontbeerlijk zijn, zonder afbreuk te doen aan het bestaande net van de wetenschappelijke instellingen en diensten van de Staat, maar wanneer nodig, te zorgen voor de noodzakelijke bindingen ermee ten einde onder andere de bundeling van opdrachten te bevorderen.

In verschillende welomschreven domeinen schijnen in de eerste fase van het plan nu reeds acties op het getouw te moeten worden gezet, te weten :

- verbetering van de informatie in verband met de octrooien;
- ontwikkeling van de normalisatiefunctie;
- gebruik, door de overheidsdiensten, van de gegevens van teledetectie via satelliet;
- ontwikkeling van de metrologie;
- verbetering van de statistieken;
- acties op het gebied van de wetenschaps- en beroepsvoorlichting;
- onderzoeksacties opgezet op initiatief van een Minister ter ondersteuning van dringende Regeringsbeslissingen.

In de begroting van 1985 wordt een bedrag van 346 miljoen frank bestemd voor het geheel van deze activiteiten.

Un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres fixe les conditions d'octroi de ces ressources aux institutions universitaires.

1.3. Une augmentation des moyens du Fonds National de la Recherche Scientifique (F.N.R.S.).

L'objectif et les missions du F.N.R.S. sont par priorité la formation des chercheurs. C'est à ce titre que les crédits au F.N.R.S., bien que relevant des budgets de l'Education nationale (crédits culturels), sont affectés par les Conseils des Communautés.

Dans la perspective d'un renforcement de l'aide à la formation, il importe de déterminer les besoins réels en cette matière.

Les crédits du F.N.R.S. ayant enregistré un certain retard depuis 1980, il est décidé d'octroyer une dotation spéciale au F.N.R.S. en 1985 de 200 millions de francs.

Cette dotation sera affectée d'un taux de croissance de 4 % d'année en année pendant la durée du plan.

Elle facilitera le renouvellement du personnel de recherche dans les institutions universitaires ainsi que dans les établissements scientifiques de l'Etat. Elle rejoint la recommandation du Conseil National de la Politique Scientifique qui préconisait un accroissement des crédits destinés à la formation d'une nouvelle génération de chercheurs.

Par ailleurs, l'attention est attirée sur la nécessité pour le F.N.R.S. d'accorder un intérêt plus soutenu aux demandes de boursiers émanant des établissements scientifiques de l'Etat et d'assurer une représentation équilibrée et périodiquement renouvelée de ces établissements dans les organes de direction du Fonds.

2. Les activités scientifiques de service public

On constate qu'à l'étranger, notamment dans les pays voisins, diverses fonctions nouvelles de service public scientifique et technique sont davantage développées et exploitées qu'en Belgique.

Il s'agit de services qui, tout en répondant aux besoins propres de l'Etat, ont aussi des retombées économiques en fournissant un appui direct aux industries nationales, dans leur effort d'innovation et de pénétration sur les marchés extérieurs.

Il importe de recenser de telles fonctions nouvelles et de prendre les mesures utiles pour développer celles qui sont indispensables en Belgique, sans préjudice du réseau existant des établissements et services scientifiques de l'Etat, mais en assurant, lorsqu'il y a lieu, des connexions nécessaires avec ceux-ci, en vue notamment de favoriser des regroupements de missions.

Dans plusieurs domaines précis, des actions apparaissent d'ores et déjà devoir être mises en œuvre dans la première phase du plan, à savoir :

- amélioration de l'information relative aux brevets;
- développement de la fonction de normalisation;
- utilisation, par les services publics, des données de la télédétection par satellite;
- développement de la métrologie;
- amélioration des statistiques;
- actions dans le domaine de l'information scientifique et professionnelle;
- actions de recherche d'initiative ministérielle d'aide aux décisions gouvernementales urgentes.

Dans le budget de 1985, un montant de 346 millions de francs est affecté à l'ensemble de ces activités.

3. *Onderzoek ten behoeve van nijverheid of landbouw*

3.1. Nationale activiteiten van het I.W.O.N.L.-nijverheid

De Regering heeft beslist aan het I.W.O.N.L.-nijverheid een provisioneel krediet toe te kennen van 56 miljoen frank dat binnen de eerste fase van het expansieplan zal worden opgenomen. Op dit krediet zal tijdens de duur van het plan een jaarlijkse groeivoet van 4 % worden toegepast.

3.2. Onderzoek ten behoeve van de landbouw

In 1985 wordt een supplementair krediet van 66 miljoen frank ter financiering van de onderzoeksactiviteiten op landbouwgebied voorzien. Op dit krediet zal een jaarlijkse groeivoet van 4 % worden toegepast in het kader van de eerste fase van het plan.

4. *Middelen voor onderzoek op gewestelijk initiatief*

Om — ten belope van maximum twee derden — deel te nemen aan de financiering van projecten voor toegepast onderzoek in de materies welke krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de uitsluitende bevoegdheid van de Gewesten behoren, neemt de Regering zich voor, krachtens artikel 57 van de herstelwet van 31 juli 1984, het Fonds voor Industriële Vernieuwing te belasten met een vierde opdracht en in de begroting van de Diensten van de Eerste Minister/sector Wetenschapsbeleid een artikel in te schrijven « Fonds voor Industriële Vernieuwing — vierde opdracht ».

Naargelang van hun behoeften zullen de Gewesten hun trekkingsrecht op het Fonds uitoefenen en het Bestuurscomité van het Fonds zal toezien op de samenhang van de acties ten einde de doelmatigheid ervan te versterken en dupliceringen te voorkomen.

Anderzijds zal een werkgroep een onderzoek wijden aan de bestaande fiscale stimuli voor onderzoek, in het bijzonder voor de K.M.O.'s, en voorstellen doen om hun doeltreffendheid te vergroten.

3. *La recherche à finalité industrielle ou agricole*

3.1. Activités nationales de l'I.R.S.I.A.-Industrie

Le Gouvernement a décidé d'octroyer à l'I.R.S.I.A.-Industrie un crédit de 65 millions de francs à prélever sur la première phase du plan d'expansion. Ce crédit sera affecté d'un taux de croissance de 4 % d'année en année pendant la durée du plan.

3.2. Recherches à finalité agricole

Un crédit supplémentaire de 66 millions de francs destiné à financer des activités de recherche dans le domaine agronomique est prévu en 1985. Ce crédit sera affecté d'un taux de croissance de 4 % d'année en année dans le cadre de la première phase du plan.

4. *Des moyens pour la recherche d'initiative régionale*

En vue de participer — à concurrence de deux tiers maximum — au financement de projets de recherche appliquée dans les matières relevant de la compétence exclusive des Régions en vertu de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, le Gouvernement a décidé, en vertu de l'article 57 de la loi de redressement du 31 juillet 1984, de charger le Fonds de Rénovation industrielle d'une quatrième mission et d'inscrire un article « Fonds de Rénovation industrielle — quatrième mission » au budget des Services du Premier Ministre/Secteur Politique scientifique.

Les Régions exerceront leur droit de tirage sur le Fonds au fur et à mesure de leurs besoins et le Comité de gestion du Fonds veillera à la cohérence des actions en vue de renforcer leur efficacité et d'éviter les doubles emplois.

D'autre part, un groupe de travail examinera les incitants fiscaux existants à la recherche, spécialement pour les P.M.E. et fera des propositions en vue d'augmenter leur efficacité.